

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ในช่วงโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร

FACTORS RELATED TO PERSONAL FINANCIAL PLANNING UNDER CORONA VIRUS DISEASE (COVID-19) CRISIS OF CONSUMERS IN BANGKOK

อุบล ไม้พุ่ม^{1*}
Ubon Maiphoom^{1*}

Received : 27 October 2021

Revised : 25 July 2022

Accepted : 31 July 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลในช่วงโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการเก็บข้อมูล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร และมีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป จำนวน 400 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ได้นั้นผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Stratified Sampling การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลในช่วงโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานครใช้สถิติเชิงอนุมานเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล พบว่า

ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับต่ำ ในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการเงิน มีความสัมพันธ์กับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับต่ำ ในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปัจจัยด้านสถานะทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานครด้านช่องทางในการจัดทำแผนทางการเงินส่วนบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง ในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

¹คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

¹Valaya Alongkorn Rajabhat University under the royal patronage, Pathum Thani Province

*ผู้นิพนธ์ประสานงาน E-mail: ubon@vru.ac.th

ปัจจัยด้านสภาวะทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานครด้านวัตถุประสงค์ในการวางแผนทางการเงินและรูปแบบในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลอยู่ในระดับต่ำ ในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การรับรู้ข่าวสาร ความรู้ความเข้าใจ สภาวะเศรษฐกิจ การวางแผนทางการเงิน

ABSTRACT

The current quantitative research was aimed to study about the factors correlated with the personal financial planning under the crisis of COVID-19 pandemic of the consumers in Bangkok. The research instrument was a questionnaire. The research samples were 400 people living in Bangkok and their ages were above 20 years old. The stratified sampling method was employed for obtaining the research samples. The data were analyzed using descriptive statistics. To analyze factors affecting the personal financial planning during COVID-19 pandemic, the inferential statistics was employed. To analyze factors correlating with the personal financial planning during COVID-19 pandemic, the Pearson's simple correlation statistics was employed.

The research results showed the factors correlated with the personal financial planning as follows:

News perception factors: It significantly showed the low correlation with the personal financial planning of the consumers in Bangkok in the same direction at the statistical level of .05.

Cognitive Factors: It significantly showed the low correlation with the personal financial planning of the consumers in Bangkok in the same direction at the statistical level of .05.

Economic condition factors: It significantly showed the moderate correlation with the personal financial planning, which was analyzed in term of platforms for the personal financial planning, of the consumers in Bangkok in the same direction at the statistical level of .05.

Economic condition factors: It significantly showed the low correlation with the personal financial planning, which was analyzed in terms of objectives and methods for the personal financial planning, of the consumers in Bangkok in the same direction at the statistical level of .05.

Keywords: News awareness, Cognition, Economic conditions. Financial planning

บทนำ

การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ภาคธุรกิจไม่สามารถรักษายอดขายและผลกำไร ส่งผลให้สภาพคล่องโดยรวมของธุรกิจลดน้อยลง การใช้จ่าย การชำระหนี้เริ่มมีปัญหา ธุรกิจบางประเภท เช่น ท่องเที่ยว ร้านอาหาร สถานบันเทิง ต้องปิดตัวลง ส่งผลให้รายได้ของพนักงาน ลูกจ้าง มีรายได้ลดลงมากกว่าครึ่งของรายได้รวม ปัญหาการแพร่ระบาดเริ่มมีระยะเวลาที่ยาวนานขึ้น สอดคล้องกับ ยรรยง ไทยเจริญ รองผู้จัดการใหญ่ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ ธนาคารไทยพาณิชย์ ที่ได้กล่าวถึง ผลกระทบของประเทศไทย ซึ่งต้องพึ่งพาเศรษฐกิจจากต่างประเทศทำให้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย 3 ประเด็นหลัก คือ 1) ภาคการท่องเที่ยวที่มีรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างประเทศประมาณ 12% ของ GDP ไทย แต่เมื่อประสบกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้รายได้ของการท่องเที่ยวติดลบ -100% 2) ภาคการส่งออก มีรายได้จากการส่งออกคิดเป็นประมาณ 50% ของ GDP ไทยจากเศรษฐกิจโลกที่ถดถอยไปนั้น ทำให้ตัวเลขการส่งออกติดลบ -12.9% และ 3) มาตรการเว้นระยะห่าง ส่งผลกระทบต่อการใช้จ่ายในประเทศ โดยเฉพาะธุรกิจด้านการท่องเที่ยว การเดินทาง สันทนาการ โรงแรมที่จะมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคลดลง (ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ ธนาคารไทยพาณิชย์ , 2563)

ซึ่งวิกฤตนี้ทำให้หลายธุรกิจเกิดปัญหา ส่งผลกระทบต่อพนักงานขาดรายได้ ภาคประชาชนก็ต้องใช้เงินในทิศทางที่ระมัดระวังมากขึ้น ดังนั้นหากมีการวางแผนทางการเงินและการเก็บออมที่ดีจะทำให้ฝ่าวิกฤตนี้ไปได้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าในภาพรวมต่างก็ประสบปัญหาทางการเงินในการใช้จ่าย แม้รัฐมีนโยบายช่วยเหลือแต่ก็ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพของแต่ละคน การใช้จ่ายเงินจึงเป็นเรื่องสำคัญ การนำเงินมาใช้ หรือหารายได้ จะต้องใช้เงินอย่างไร เป็นเรื่องสำคัญที่ต้องคิดให้รอบคอบ จึงเป็นที่มาของการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลในช่วงโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยความรู้การวางแผนทางการเงินที่มีความสัมพันธ์ต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลในช่วงวิกฤตโควิด - 19 ของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรที่ศึกษา

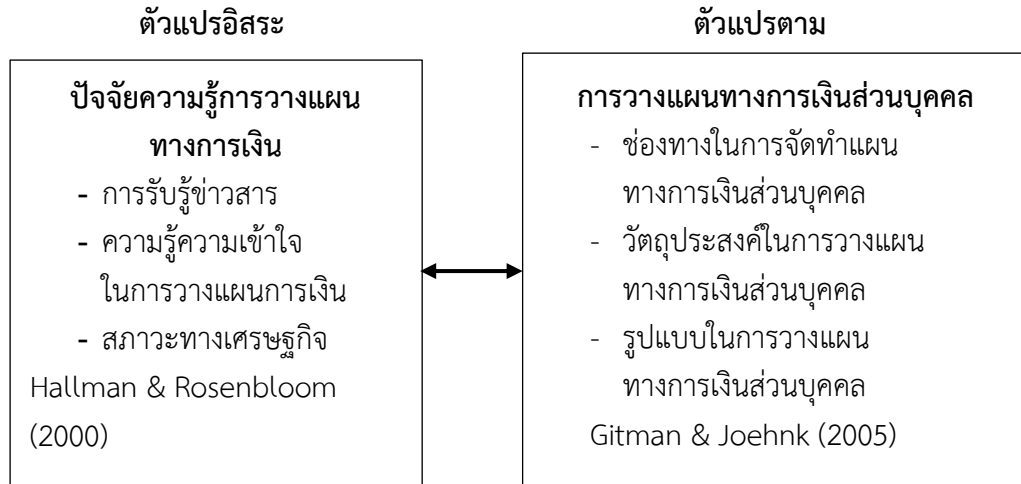
ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยความรู้การวางแผนทางการเงิน ประกอบด้วย การรับรู้ข่าวสาร ความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการเงิน และ สภาวะทางเศรษฐกิจ

ตัวแปรตาม คือ การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ประกอบด้วย ช่องทางในการจัดทำแผนทางการเงินส่วนบุคคล วัตถุประสงค์ในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และรูปแบบในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยความรู้การวางแผนทางการเงิน ประกอบด้วย ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร ความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการเงิน และ สภาวะทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์ต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

จากกรอบแนวความคิด ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนวรรณกรรม จึงทำให้ผู้วิจัยได้นำตัวแปรเหล่านี้มาทำการวิจัย ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 1 การทบทวนวรรณกรรม

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ปัจจัยความรู้การวางแผนทางการเงิน			การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล		
	การรับรู้ข่าวสาร	ความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการเงิน	สภาวะทางเศรษฐกิจ	ช่องทางในการจัดทำแผนทางการเงินส่วนบุคคล	วัตถุประสงค์ในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล	รูปแบบในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล
Haoming Wang และปิยวิทย์ ทิพรส (2563)	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ศศิประภา รัชกร (2564)	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Hallman and Rosenbloom (2000)	✓	✓	✓			
Joehnk & Gitman (2008)				✓	✓	✓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้ใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และแบบสอบถาม (Questionnaire) ด้วยการให้ตอบแบบสอบถาม เป็นเครื่องมือการเก็บข้อมูลในการศึกษาและการศึกษาครั้งนี้ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร และมีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป ซึ่งมีจำนวน 4,526,136 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2563)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร และมีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไปเนื่องจากทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน คือ 4,526,136 คน ดังนั้นจึงใช้การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane (Yamane, 1967) โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 โดยสามารถคำนวณได้จากสูตร ดังต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2} \quad \text{แทนค่าคือ} \quad n = \frac{4,526,136}{1+(4,526,136)(0.05)^2}$$

$$n = 399.96 \text{ คน}$$

จากสูตรการคำนวณทำให้ได้ขนาดตัวอย่าง อย่างน้อย 399.96 คน จึงจะสามารถประมาณค่าร้อยละโดยมีความผิดพลาดไม่เกินร้อยละ 5 ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยผู้วิจัยจึงได้ทำการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 400 คน

การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง Stratified Sampling โดยมีขั้นตอน คือ 1) ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก(มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี,ม.ป.ป.) เพื่อเลือกตัวแทนเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งหมด 50 เขต (สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์กรมหาชน), 2563) จึงได้ตัวแทนของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สายไหม บางนา มีนบุรี คลองสานและบางบอน แล้วจึง 2) กำหนดโควตา ผู้วิจัยทำการกำหนดโควตาให้แต่ละเขตมีตัวแทนในการตอบแบบสอบถามเขตละ 80 คน และ 3) ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มแบบเจาะจงเฉพาะผู้ที่อายุ 20 ปีขึ้นไปอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยข้อมูลที่ได้ทำการศึกษาจากแนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยความรู้การวางแผนทางการเงิน ประกอบด้วย การรับรู้ข่าวสาร ความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการเงิน และ สภาวะทางเศรษฐกิจ รวมทั้งหมด 9 ข้อ โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลแบบอันตรภาค (Interval Scale) เป็นการวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งเป็นคำถามที่ใช้วัดความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม (ณัฐทิศา โจนประสาทศาสตร์, 2564) โดยกำหนดเป็น 5 ระดับให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว และกำหนดให้แต่ละข้อมี 5 ตัวเลือก

ส่วนที่ 2 การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ประกอบด้วย ช่องทางในการจัดทำแผนทางการเงินส่วนบุคคล วัตถุประสงค์ในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และรูปแบบในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลจำนวน 10 ข้อ โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลแบบอันตรภาค (Interval Scale) เป็นการวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งเป็นคำถามที่ใช้วัดความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม (ณัฐทิศา โรจนประศาสตร์, 2564) โดยกำหนดเป็น 5 ระดับ ให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว และกำหนดให้แต่ละข้อมี 5 ตัวเลือก

ซึ่งมีเกณฑ์ในการให้คะแนนเฉลี่ยโดยที่กำหนดความสำคัญของคะแนนใช้หลักการแบ่งช่วง การแปลผลตามหลักของการแบ่งอันตรภาคชั้น (Class interval) ของสุมิตรา ศรีสุชาติ (2550: 2) มีเกณฑ์การแปลความหมาย คือ

4.21 - 5.00	หมายถึง	ความคิดเห็นระดับมากที่สุด
3.41 - 4.20	หมายถึง	ความคิดเห็นระดับมาก
2.61 - 3.40	หมายถึง	ความคิดเห็นระดับปานกลาง
1.81 - 2.60	หมายถึง	ความคิดเห็นระดับน้อย
1.00 - 1.80	หมายถึง	ความคิดเห็นระดับน้อยที่สุด

3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.1 ความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยใช้แนวคิดทฤษฎีตลอดจนผลงานที่เกี่ยวข้องเป็นแนวทางการสร้างแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ให้คำชี้แนะและทำการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้มั่นใจว่าเนื้อหา มีความเที่ยงตรงและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่จะศึกษา โดยแบบสอบถามประกอบด้วย 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 คือ ปัจจัยความรู้การวางแผนทางการเงิน และส่วนที่ 2 การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร โดยแบบสอบถามฉบับนี้มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 โดยทั้งฉบับมีค่า IOC เท่ากับ 0.76

3.2 การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามจำนวน 30 ชุดไปทำการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะประชากรใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน เนื่องจากเครื่องมือที่ใช้มีลักษณะเป็นแบบ มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จึงต้องนำมาทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Cronbach's Alpha) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลผลและนำข้อบกพร่องต่าง ๆ มาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ในการเก็บข้อมูล (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2551) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ค่าระดับความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.887

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ประเภท

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 1 คือ ปัจจัยความรู้การวางแผนทางการเงิน และส่วนที่ 2 การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร ใช้สถิติ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนที่ 1 คือ ปัจจัยความรู้การวางแผนทางการเงิน และส่วนที่ 2 การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานครด้วยวิธีทางสถิติ คือ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยใช้สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ด้วยค่า Sig. หากค่า Sig. น้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยกำหนดค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ดังต่อไปนี้ (Hinkle, 1998)

ค่า(r)	ระดับความสัมพันธ์
0.91-1.00	มีความสัมพันธ์สูงมาก
0.71-0.90	มีความสัมพันธ์สูง
0.51-0.70	มีความสัมพันธ์ปานกลาง
0.31-0.50	มีความสัมพันธ์ต่ำ
0.00-0.30	มีความสัมพันธ์ต่ำมาก

เครื่องหมาย +/- หน้าตัวเลขสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ จะบอกถึงทิศทางของความสัมพันธ์โดยที่หาก

- r มีเครื่องหมาย + หมายถึง การมีความสัมพันธ์กันไปในทิศทางเดียวกัน (ตัวแปรหนึ่งมีค่าสูง อีกตัวหนึ่งจะมีค่าสูงไปด้วย)
- r มีเครื่องหมาย - หมายถึง การมีความสัมพันธ์กันไปในทิศทางตรงกันข้าม (ตัวแปรหนึ่งมีค่าสูง ตัวแปรอีกตัวหนึ่งจะมีค่าต่ำ)

ยกเว้นค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์บางชนิดที่มีลักษณะ $0 \leq r \leq 1$ ซึ่งจะบอกได้เพียงขนาดหรือระดับของความสัมพันธ์เท่านั้น ไม่สามารถบอกทิศทางของความสัมพันธ์ได้

ผลการวิจัย

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ปัจจัยความรู้การวางแผนทางการเงิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความสำคัญ
ด้านสถานะทางเศรษฐกิจ			
อัตราเงินเฟ้อ	3.68	0.84	มาก
อัตราดอกเบี้ยในท้องตลาด	3.66	0.83	มาก
สถานะเศรษฐกิจโลก	3.63	0.88	มาก
รวม	3.66	0.73	มาก

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ปัจจัยความรู้การวางแผนทางการเงิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความสำคัญ
ด้านการรับรู้ข่าวสาร			
รับรู้ข่าวสารผ่านบทความต่าง ๆ จากนิตยสาร วารสาร และหนังสือพิมพ์	3.81	0.76	มาก
การรับรู้ข่าวสารผ่านการเข้าอบรมสัมมนา	3.73	0.76	มาก
การรับรู้ข่าวสารผ่านการโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ และอินเทอร์เน็ต	3.40	1.03	มาก
รวม	3.65	0.64	มาก
ด้านความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการเงิน			
หลักในการนำแผนการทางการเงินส่วนบุคคลไปปฏิบัติ	3.65	0.80	มาก
แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลพื้นฐาน	3.62	0.87	มาก
กระบวนการในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล	3.60	0.85	มาก
รวม	3.62	0.67	มาก
รวมค่าเฉลี่ยทั้งสามด้าน	3.64	0.54	มาก

จากตารางที่ 2 ปัจจัยความรู้การวางแผนทางการเงิน ประกอบด้วย การรับรู้ข่าวสาร ความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการเงิน และ สถานะทางเศรษฐกิจ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อปัจจัยความรู้การวางแผนทางการเงิน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 (S.D. = 0.54) อยู่ในระดับมาก หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ความสำคัญปัจจัยความรู้การวางแผนการเงินในระดับมาก เนื่องจากต้องทำการศึกษาปัจจัยเหล่านี้เพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลได้เหมาะสม และเมื่อแยกออกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสถานะทางเศรษฐกิจมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 3.66 (S.D. = 0.73) รองลงมา ด้านการรับรู้ข่าวสาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 (S.D. = 0.64) และน้อยที่สุดคือ ด้านความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการเงิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 (S.D. = 0.67) ตามลำดับ เมื่อแยกเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ด้านสถานะทางเศรษฐกิจ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อเรื่องของอัตราเงินเฟ้อ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 (S.D. = 0.82) รองลงมา อัตราดอกเบี้ยในท้องตลาด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 (S.D. = 0.83) และน้อยที่สุดคือสภาพเศรษฐกิจโลก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 (S.D. = 0.88) ผลการวิจัยนี้ แสดงถึง การที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ความสำคัญต่อด้านสถานะเศรษฐกิจอยู่ในระดับมากเนื่องจากต้องทำการศึกษาในเรื่องของอัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ยในท้องตลาดที่มีในปัจจุบัน และสถานะเศรษฐกิจโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาเพื่อเป็นทางเลือกในการตัดสินใจเลือกซื้อการวางแผนการเงินที่ทำให้ได้รับผลประโยชน์มากที่สุด

ด้านการรับรู้ข่าวสาร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อการรับรู้ข่าวสารผ่านบทความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการเงินจากนิตยสาร วารสารและหนังสือพิมพ์ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 (S.D. = 0.76) รองลงมา มีการรับรู้ข่าวสารผ่านการเข้าอบรมสัมมนา ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนทางการเงินจากองค์กรต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 (S.D. = 0.76) และน้อยที่สุด มีการรับรู้ข่าวสารผ่านการโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ และอินเทอร์เน็ต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 (S.D. = 1.03) ตามลำดับ จากผลการวิจัยนี้แสดงถึง ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อการรับรู้ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการเงินอยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ผู้ตอบแบบสอบถามมองเห็นถึงความสำคัญต่อได้รับรู้ข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งจะได้นำข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการตัดสินใจในการวางแผนการเงินส่วนบุคคลโดยได้ให้ความสำคัญในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากบทความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการเงินจากนิตยสาร วารสารและหนังสือพิมพ์ การเข้าร่วมอบรมสัมมนาที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการเงินจากองค์กรต่าง ๆ เพื่อให้ข้อมูลมาเปรียบเทียบ และสามารถซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ ได้ทัน รวมถึงยังให้ความสำคัญต่อการรับรู้ข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ ที่ทำให้ได้ข้อมูลมากขึ้นผ่านทางสื่อทั้งโทรทัศน์ วิทยุและอินเทอร์เน็ต ซึ่งการรับรู้ข้อมูลเหล่านี้จะเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามใช้ในการช่วยและวางแผนในการตัดสินใจเกี่ยวกับแผนการเงินส่วนบุคคล

ด้านความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการเงิน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อหลักในการนำแผนการทางการเงินส่วนบุคคลไปปฏิบัติ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 (S.D. = 0.80) รองลงมา แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 (S.D. = 0.87) และน้อยที่สุดกระบวนการในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 (S.D. = 0.85) ตามลำดับ จากผลการวิจัยนี้แสดงถึง ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อด้านความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการเงินในระดับมากเนื่องจาก ผู้ตอบแบบสอบถามเล็งเห็นว่าการที่ตนเองจะมีความเข้าใจในเรื่องการวางแผนการเงินจะทำให้สามารถนำหลักการของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลไปปฏิบัติ นำแนวคิดในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลพื้นฐานและนำกระบวนการในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลมาใช้และเป็นปัจจัยที่จะชี้นำหรือช่วยสนับสนุนการตัดสินใจในการวางแผนการเงินส่วนบุคคลได้อย่างเหมาะสม

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล	\bar{X}	S.D	ระดับความสำคัญ
ช่องทางในการจัดทำแผนทางการเงินส่วนบุคคล			
มีการวางแผนผ่านบริษัทที่ให้บริการด้านที่ปรึกษาทางการเงินโดยเฉพาะ	3.76	0.78	มาก
มีการวางแผนผ่านบริการที่ปรึกษาด้านการวางแผนการเงินขององค์กรต่าง ๆ เช่น ธนาคาร บริษัทประกัน	3.69	0.79	มาก
มีการวางแผนด้วยตนเอง	3.66	0.94	มาก
รวม	3.70	0.65	มาก

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รูปแบบในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล			
รูปแบบที่เน้นความมั่นคงทางการเงิน	3.63	0.86	มาก
รูปแบบที่เน้นสร้างความมั่งคั่งทางการเงิน	3.61	0.92	มาก
การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล	\bar{X}	S.D	ระดับความสำคัญ
รูปแบบที่เน้นการเพิ่มอิสระทางการเงิน	3.59	0.91	มาก
รวม	3.61	0.75	มาก
วัตถุประสงค์ในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล			
เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งก่อนและหลังเกษียณ	3.67	0.85	มาก
เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ลดหย่อนภาษี	3.65	0.91	มาก
เพื่อควบคุมสถานะทางการเงินและป้องกันไม่ให้อาระหนี่สิน มากเกินไป	3.54	0.90	มาก
เพื่อป้องกันเหตุการณ์ต่าง ๆ หรือมรสุมชีวิตที่อาจเกิดขึ้น ในอนาคต	3.54	0.94	มาก
รวม	3.60	0.69	มาก
ค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 3 ด้าน	3.63	0.53	มาก

ตารางที่ 3 การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อช่องทางในการจัดทำแผนทางการเงินส่วนบุคคล มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 (S.D. = 0.65) ผลการวิจัย แสดงถึงการที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ความสำคัญต่อช่องทางในการจัดทำแผนทางการเงินส่วนบุคคล ในระดับมาก เนื่องจากต้องทำการหาข้อมูลเกี่ยวกับช่องทางในการจัดทำแผนการเงินส่วนบุคคลในแต่ละช่องทางเพื่อนำมาเปรียบเทียบ ก่อนทำการตัดสินใจวางแผนทางการเงินของตนเอง รองลงมา คือ รูปแบบในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 (S.D. = 0.75) และน้อยที่สุดคือ วัตถุประสงค์ในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 (S.D. = 0.69) ตามลำดับ เมื่อแยกเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ด้านช่องทางในการจัดทำแผนทางการเงินส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในด้านช่องทางในการจัดทำแผนทางการเงินผ่านบริษัทที่ให้บริการด้านที่ปรึกษาการเงิน โดยเฉพาะ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 (S.D. = 0.78) รองลงมา วางแผนผ่านบริการที่ปรึกษาด้านการวางแผนทางการเงินขององค์กรต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 (S.D. = 0.80) และน้อยที่สุดคือ วางแผนด้วยตนเอง 3.66 (S.D. = 0.94) ตามลำดับ ซึ่งผลการวิจัยแสดงให้เห็นถึงการที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ความสำคัญต่อช่องทางในการวางแผนทางการเงินที่ผู้ตอบต้องทำการค้นหาข้อมูลศึกษาข้อมูลของช่องทางแต่ละรูปแบบเพื่อให้ตนเองมีทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดในการที่จะทำการวางแผนทางการเงินของตนเอง

รูปแบบในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในรูปแบบที่เน้นความมั่นคงทางการเงินมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 (S.D. = 0.86) รองลงมา พนักงานมี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 (S.D. = 0.92) และน้อยที่สุด เน้นการเพิ่มอิสระทางการเงิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 (S.D. = 0.91) ตามลำดับ จากผลการวิจัยนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ความสำคัญต่อการที่จะหาข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล เพื่อให้สามารถเลือกรูปแบบที่เหมาะสมกับสถานะของตนเอง ซึ่งให้ความสำคัญต่อการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบในการวางแผนทางการเงินในรูปแบบที่เน้นให้ความมั่นคงทางการเงิน ความมั่งคั่ง และการวางแผนทางการเงิน สามารถเพิ่มอิสระทางการเงินให้กับตนเองได้ โดยการให้ความสำคัญและศึกษารูปแบบต่าง ๆ ของการวางแผนทางการเงินจะทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถวางแผนการเงินได้มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในวัตถุประสงค์เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งก่อนและหลังเกษียณมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 (S.D. = 0.84) รองลงมา เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ลดหย่อนภาษี เพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 (S.D. = 0.91) และน้อยที่สุด เพื่อควบคุมสถานะทางการเงินและป้องกันไม่ให้ภาระหนี้สินมากเกินไป เพื่อป้องกันเหตุการณ์ต่าง ๆ หรือมรสุมชีวิตที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 (S.D. = 0.90) ตามลำดับ ผลการวิจัยนี้แสดงถึงผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ความสำคัญต่อการกำหนดวัตถุประสงค์ในการวางแผนการเงินของตนเองเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการเลือกรูปแบบและช่องทางในการวางแผนการเงิน ซึ่งจะให้ความสำคัญทั้งในเรื่องของการวางแผนการเงินแล้วทำให้คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งก่อนและหลังเกษียณ เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ลดหย่อน เพื่อการศึกษา และให้ความสำคัญต่อการวางแผนการเงินเพื่อควบคุมสถานะทางการเงินและป้องกันไม่ให้ภาระหนี้สินมากเกินไป และป้องกันเหตุการณ์ต่าง ๆ หรือมรสุมชีวิตที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

การวิเคราะห์สมมติฐาน

สมมติฐานการวิจัย ปัจจัยความรู้การวางแผนทางการเงิน ประกอบด้วย การรับรู้ข่าวสาร ความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการเงิน และ สถานะทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) และมีสมมติฐานทางสถิติคือ

H₀: ปัจจัยความรู้การวางแผนทางการเงิน ประกอบด้วย การรับรู้ข่าวสาร ความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการเงิน และสถานะทางเศรษฐกิจไม่มีความสัมพันธ์กับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร

H₁: ปัจจัยความรู้การวางแผนทางการเงิน ประกอบด้วย การรับรู้ข่าวสาร ความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการเงิน และสถานะทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 3 การทดสอบสถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน

n = 400

ปัจจัยความรู้ การวางแผนทาง การเงิน	การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล					
	ด้านช่องทาง ในการจัดทำแผน ทางการเงิน ส่วนบุคคล		วัตถุประสงค์ ในการวางแผน ทางการเงิน ส่วนบุคคล		รูปแบบ ในการวางแผน ทางการเงิน ส่วนบุคคล	
	R	Sig	R	Sig	R	Sig
การรับรู้ข่าวสาร	.382	.000	.308	.000	.287	.000
ความรู้ความเข้าใจ	.460	.000	.444	.000	.384	.000
สถานะทางเศรษฐกิจ	.615	.000	.469	.000	.443	.000

ค่าระดับนัยสำคัญ *.05

จากตารางที่ 3 การวิเคราะห์โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) พบว่า

ปัจจัยความรู้การวางแผนทางการเงินในด้านการรับรู้ข่าวสาร ความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการเงิน และ สถานะทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ด้านช่องทาง วัตถุประสงค์ และรูปแบบในการจัดทำแผนทางการเงินส่วนบุคคล มีค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ .00 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) และ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ดังต่อไปนี้

ปัจจัยความรู้การวางแผนทางการเงินในด้านการรับรู้ข่าวสารข่าวสารความรู้ มีความสัมพันธ์กับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ด้านช่องทางในการจัดทำแผนทางการเงินส่วนบุคคลและ วัตถุประสงค์ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .38 และ .31 อยู่ในระดับต่ำ ในทิศทางเดียวกัน

ปัจจัยความรู้การวางแผนทางการเงินในด้านการรับรู้ข่าวสารข่าวสารความรู้ มีความสัมพันธ์กับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ด้านรูปแบบในการจัดทำแผนทางการเงินส่วนบุคคล โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .287 อยู่ในระดับต่ำมาก ในทิศทางเดียวกัน

ปัจจัยความรู้การวางแผนทางการเงินในด้านความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการเงิน มีความสัมพันธ์กับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ด้านช่องทาง วัตถุประสงค์และรูปแบบในการจัดทำแผนทางการเงินส่วนบุคคล โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .46 , 44 , .38 อยู่ในระดับต่ำ ในทิศทางเดียวกัน

ปัจจัยความรู้การวางแผนทางการเงินในด้านสถานะทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ด้านวัตถุประสงค์ และรูปแบบในการจัดทำแผนทางการเงินส่วนบุคคล โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .47 และ .44 อยู่ในระดับต่ำ ในทิศทางเดียวกัน

และปัจจัยความรู้การวางแผนทางการเงินในด้านสถานะทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ด้านช่องทางในการจัดทำแผนทางการเงินส่วนบุคคล โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .62 อยู่ในระดับปานกลาง ในทิศทางเดียวกัน

อภิปรายผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้คือ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลในช่วงวิกฤตโควิด-19 ของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลด้านสถานะทางเศรษฐกิจมากที่สุด รองลงมา ด้านการรับรู้ข่าวสาร และน้อยที่สุด คือ ด้านความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการเงิน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ในด้านการรับรู้ข่าวสาร ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อการรับรู้ข่าวสารผ่านบทความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวางแผนการเงินจากนิตยสาร วารสารและหนังสือพิมพ์ ในด้านความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการเงินให้ความสำคัญต่อหลักการในการนำแผนการทางการเงินส่วนบุคคลไปปฏิบัติ และด้านสถานะทางเศรษฐกิจให้ความสำคัญต่ออัตราเงินเฟ้อมากที่สุด และในเรื่องของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นต่อช่องทางในการจัดทำแผนทางการเงินส่วนบุคคล รองลงมา คือ รูปแบบในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และน้อยที่สุด คือ วัตถุประสงค์ในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล เมื่อแยกเป็นรายด้าน คือ ด้านช่องทางในการจัดทำแผนทางการเงินส่วนบุคคล ให้ความสำคัญในการจัดทำแผนทางการเงินผ่านบริษัทที่ให้บริการด้านที่ปรึกษาการเงินโดยเฉพาะ มีวัตถุประสงค์ในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งก่อนและหลังเกษียณโดยรูปแบบในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล นิยมเน้นความมั่นคงทางการเงินมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชนิษฐา ต้นสถาวิรัฐ และธฤตพน อุ่สวัสดิ์ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของพนักงานเครือข่ายหน้าเขียน ในเขตกรุงเทพฯ พบว่าการรับรู้ข้อมูลข่าวสารปัจจัยความรู้การวางแผนการเงิน มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างในด้านช่องทางในการจัดทำแผนทางการเงินฯ ปัจจัยด้านภาวะเศรษฐกิจ มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ในด้านวัตถุประสงค์การวางแผนทางการเงินฯ และรูปแบบการวางแผนทางการเงิน ปัจจัยอื่น ๆ มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างในด้านวัตถุประสงค์ การวางแผนทางการเงินฯ และรูปแบบการวางแผนทางการเงิน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนิกันต์ ภูกันหา (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับตัวด้านการเงินของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน พบว่า ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกมีผลรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกเป็นรายด้าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในเรื่องภาวะเศรษฐกิจ ในระดับมากที่สุด โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 รองลงมา ได้แก่ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และอิทธิพลของสื่อ ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 และ 3.64 ตามลำดับ

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการวางแผนทางการเงิน ที่จำเป็นต้องคำนึงถึงเพื่อในการวางแผนทางการเงินได้แก่ สถานะทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะสถานะเศรษฐกิจที่ผันผวนไปตามการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างวิกฤตการโรค COVID - 19 ซึ่งผลกระทบอย่างหนักกับทั้งธุรกิจและส่วนบุคคล ทำให้หากนำปัจจัยทางเศรษฐกิจมาใช้ในการกำหนดแนวทางในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล จะทำให้การวางแผนมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีปัจจัยในเรื่องของการรับรู้ข่าวสารและความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการเงิน ที่ต้องนำมาพิจารณาเพื่อช่วยให้

การวางแผนการเงินส่วนบุคคลรัดกุมมากยิ่งขึ้น เพราะปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อการกำหนดแผนการเงินทั้งในเรื่องการเลือกช่องทางในการจัดทำแผนทางการเงินส่วนบุคคล รูปแบบการลงทุนหรือจัดการการเงิน รวมถึงจะได้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการวางแผนการเงินที่เหมาะสมกับรายได้และค่าใช้จ่ายของตนเอง

และเมื่อนำตัวแปรมาทำการทดสอบสมมติฐาน โดยกำหนดสมมติฐานการวิจัย คือปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร ความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการเงิน และ สภาวะทางเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์กับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร พบว่า มีค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร ความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการเงิน และ สภาวะทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะด้านสภาวะทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ด้านช่องทางในการจัดทำแผนทางการเงินส่วนบุคคลที่มีระดับความสัมพันธ์มากที่สุด คือ มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .615 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปริญาช บุตรน้ำเพชร (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อสถานะทางการเงินส่วนบุคคลในช่วงสถานการณ์ COVID - 19 ของประชากรในกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัย ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และทัศนคติต่อสถานการณ์ COVID - 19 มีผลต่อสถานะทางการเงินส่วนบุคคลในช่วงสถานการณ์ COVID - 19 ของประชากรในกรุงเทพมหานคร โดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนภรณ์ ดีฉนกิจชัยกุล (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของคณวิยทำงานในสถานการณ์ COVID - 19 พบว่า มาตรการเยียวยาช่วยเหลือผลกระทบ COVID - 19 มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของคณวิยทำงานในสถานการณ์ COVID - 19 โดยความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และสภาวะทางเศรษฐกิจ มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของคณวิยทำงานในสถานการณ์ COVID - 19 และสอดคล้องกับแนวคิดของ Gitman et al. (2013) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนการเงินส่วนบุคคล หมายถึง เป็นกระบวนการที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ความต้องการและเป้าหมายจะเปลี่ยนไปตามช่วงชีวิตแต่ละบุคคล ซึ่งเกี่ยวข้องกับปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ปัญหาทางด้านการเมืองที่มีผลต่อความไม่แน่นอน การเริ่มทำงาน การย้ายที่อยู่ การแต่งงาน เป็นต้น หากมีการวางแผนการเงินที่ดีจะช่วยให้ชีวิตเดินต่อไปตามแผนได้อย่างดี และหากพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ เป็นรายด้านในการทดสอบสมมติฐาน โดยเรียงตามความสัมพันธ์จากระดับมากไปหาน้อย พบว่า

ปัจจัยความรู้การวางแผนทางการเงินในด้านสภาวะทางเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์กับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ด้านช่องทางในการจัดทำแผนทางการเงินส่วนบุคคลมีระดับความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ในทิศทางเดียวกัน นั่นคือ ในการวางแผนการเงินนั้นผู้บริโภคจะทำการเลือกช่องทางในการจัดทำแผนทางการเงิน วัตถุประสงค์ในการวางแผนและรูปแบบการวางแผนการเงินอย่างไรมันจำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยทางสภาวะเศรษฐกิจของตนเองเพราะการวางแผนการเงินในลักษณะต่าง ๆ นั้น ต่างก็ต้องใช้สภาวะทางการเงินที่แตกต่างกันออกไป ทำให้ผู้บริโภคจึงต้องให้ความสำคัญการวางแผนการเงินของตนเองให้เหมาะกับสภาวะทางเศรษฐกิจหรือสภาพการเงินของ

ตนเอง ซึ่งจะส่งผลทำให้วางแผนการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับกับงานวิจัยของ สุพัตรา จันทนะศิริ (2562) พบว่าสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและปัจจัยอื่น ๆ มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลในด้านช่องทางการจัดทำแผนทางการเงินส่วนบุคคล ด้านเป้าหมาย การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ด้านบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และปัจจัยความรู้การวางแผนทางการเงินในด้านสถานะทางเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์กับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลด้านวัตถุประสงค์ และรูปแบบในการจัดทำแผนทางการเงินส่วนบุคคล อยู่ใน ระดับต่ำ ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งผู้บริโภคมองค่านิ่งถึงรายได้ของตนเองที่มีอยู่หากต้องการวางแผนควร กำหนดวัตถุประสงค์ในการวางแผนและเลือกรูปแบบให้เหมาะสมกับสถานะของรายได้หลังหัก ค่าใช้จ่ายแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไอยรา ผ่านเมือง (2560) ที่พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ต้องมีการพิจารณารายได้ ค่าใช้จ่าย สินทรัพย์ ภาระหนี้สิน รวมทั้งเงินออมที่มีอยู่นั้น เมื่อทำการประเมินรายได้ของตนเองหลังจากหักลบในส่วนหนี้สิน ค่าใช้จ่ายออกแล้ว จะมีปริมาณสุทธิของ รายได้เท่าใด ซึ่งจะส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินของตนเอง

ปัจจัยความรู้การวางแผนทางการเงินในด้านการรับรู้ข่าวสารข่าวสารความรู้ มีความสัมพันธ์กับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ด้านช่องทางการจัดทำแผนทางการเงินส่วนบุคคล และวัตถุประสงค์ อยู่ในระดับต่ำ ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งผู้บริโภคต้องทำการรับรู้ข่าวสารความรู้เกี่ยวกับการวางแผนการเงินที่เหมาะสม โดยต้องได้รับข้อมูลจากแหล่งข่าวสารที่มีคุณภาพ จึงจะทำให้ นำข้อมูล เหล่านั้นมาเปรียบเทียบและตัดสินใจวางแผนทางการเงินได้ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัตรา จันทนะศิริ (2562) พบว่า ปัจจัยด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารมีอิทธิพลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลในด้านช่องทางการจัดทำแผนทางการเงินส่วนบุคคลและปัจจัยความรู้การวางแผนทางการเงินในด้านการรับรู้ข่าวสารข่าวสารความรู้ มีความสัมพันธ์กับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ด้านรูปแบบในการจัดทำแผนทางการเงินส่วนบุคคล โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .287 อยู่ในระดับต่ำมาก ในทิศทางเดียวกัน ทำให้ผู้บริโภคมองค่านิ่งถึงรายได้ของตนเองที่มีอยู่ หากต้องการวางแผนควร กำหนดวัตถุประสงค์ในการวางแผนและเลือกรูปแบบให้เหมาะสมกับรายได้สุทธิของผู้บริโภคได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบูรณ์ สารพัด ศิริสุข อนุเคราะห์ และชไมพร ชินโชติ (2564) พบว่า ประเภทของการวางแผนบริหารการเงินส่วนบุคคล ที่กลุ่มวัยทำงานในจังหวัดชลบุรี เลือกใช้มากที่สุด คือ การสร้างความมั่งคั่ง (ผ่านการวางแผนเงินออม วางแผนใช้จ่ายเงิน วางแผนหนี้สิน)

ปัจจัยความรู้การวางแผนทางการเงินในด้านความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการเงิน มีความสัมพันธ์กับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ด้านช่องทาง วัตถุประสงค์และรูปแบบในการจัดทำแผนทางการเงินส่วนบุคคล อยู่ในระดับต่ำ ในทิศทางเดียวกัน นั่นคือ ผู้บริโภคต้องทำความเข้าใจในการวางแผนทางการเงินเพื่อให้ตนเองสามารถเลือกช่องทางการจัดทำแผนทางการเงิน วัตถุประสงค์ในการวางแผนและรูปแบบการวางแผนการเงินที่เหมาะสมกับตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ วิมลพร สมัครเขตการ และปัญญา ศรีสิงห์ (2563) พบว่า ปัจจัยด้านความรู้ ความเข้าใจในเรื่อง การวางแผนทางการเงินมีอิทธิพลต่อการวางแผนการเงินเพื่อความมั่นคงยามเกษียณอายุ

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ในการวางแผนทางการเงิน ปัจจัยที่ควรนำมาคำนึงเป็นปัจจัยแรกคือ สภาวะทางเศรษฐกิจ รองลงมาคือ การรับรู้ข่าวสาร และความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการเงิน เนื่องจากปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อการวางแผนในแต่ละด้านไม่ว่าจะเป็นการเลือกช่องทางทางการเงินที่ดี เลือกรูปแบบการวางแผนการเงินที่เหมาะสมกับรายได้และการดำเนินชีวิตของตนเอง รวมถึงจะช่วยให้การวางแผนการเงินตรงกับวัตถุประสงค์ของผู้วางแผน ทำให้การวางแผนการเงินมีประสิทธิภาพ แม้จะเจอสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตก็ตาม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผู้ประกอบการด้านสถาบันทางการเงิน จำเป็นต้องมีการนำปัจจัยความรู้ การวางแผนทางการเงิน ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร ความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการเงิน และ สภาวะทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะปัจจัยด้านสภาวะทางเศรษฐกิจ ซึ่งถือเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของผู้บริโภค ไปกำหนดเป็นรูปแบบของผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่สามารถตอบสนองความต้องการในการใช้บริการหรือรับคำปรึกษาทางการเงินของผู้บริโภค โดยกำหนดให้ผลิตภัณฑ์หรือบริการทางการเงินนั้นมีความหลากหลายให้ผู้บริโภคได้เลือกใช้บริการ มีความยืดหยุ่นให้เหมาะสมกับสถานะทางการเงินของผู้บริโภค อีกทั้งยังต้องมีการวางแผน กิจกรรมการสื่อสารทางการตลาดเพื่อกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ข่าวสารและมีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการเงิน รวมถึงทำให้เกิดการจูงใจให้คนสนใจเข้ามาใช้บริการหรือขอรับคำปรึกษาทางการเงินจากรุรกิจเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. พัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์และการให้บริการของสถานประกอบการทางการเงินให้เหมาะสมกับสถานะทางการเงินของลูกค้า โดยมุ่งเน้นให้มีการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์และบริการที่สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้า เช่น การมีโครงสร้างแผนการเงินที่ให้ลูกค้าสามารถปรับเปลี่ยนยอดเงินในการจ่ายแต่ละครั้งเป็นไปตามความสามารถในการจ่ายของลูกค้า การมีรูปแบบของผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินที่ตอบรับกับสถานการณ์ในปัจจุบัน เช่น โครงการสะสมเงินเพื่อใช้ในยามฉุกเฉินด้านสุขภาพอย่างโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เป็นต้น

2. ผู้ประกอบการด้านสถาบันทางการเงิน ควรมีการสื่อสารทางการตลาดทั้งในรูปแบบ Offline และ Online ที่กระตุ้นให้ผู้บริโภคเกิดความตระหนักถึงความสำคัญต่อการวางแผนทางการเงินโดยเฉพาะในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งจะช่วยให้ธุรกิจมียอดการดำเนินธุรกิจเพิ่มมากขึ้นและผู้บริโภคก็จะเกิดทัศนคติและความเชื่อในการวางแผนทางการเงินที่ดีได้อีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

- ชนิษฐา ตันสถาวีรัฐ และธฤตพน อุ่สวัสดิ์. (2560). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ของพนักงานบริษัทหน้าเขียน ในเขตกรุงเทพมหานคร. กลุ่มวิชาการเงิน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอการุณย์.**
- ชนิกานต์ ภูกันหา. (2560). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเงินของบุคลากรสำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดิน. สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.**
- ณัฐทิศา โจนประสาทศาสตร์. (2557). **การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.**
- ธนภรณ์ ดีชนกิชัยกุล. (2563). **ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของคนวัยทำงานในสถานการณ์ COVID-19. สาขาวิชาการจัดการการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.**
- ปริญญานุช บุตรน้ำเพชร. (2563). **ปัจจัยที่มีผลต่อสถานะทางการเงินส่วนบุคคลในช่วงสถานการณ์ COVID - 19 ของประชากรในกรุงเทพมหานคร. สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.**
- มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี. (ม.ป.ป.). **วิธีการดำเนินการวิจัย. [ออนไลน์], เข้าถึงได้ <http://cms.dru.ac.th/ispui/bitstream/123456789/845/21/unit3.pdf>. (2564, 15 พฤษภาคม).**
- วิมลพร สมัครเขตรการ และปัญญา ศรีสิงห์. (2563). **ปัจจัยที่มีผลต่อรูปแบบการวางแผนการเงิน เพื่อความมั่นคงตอนเกษียณอายุ กรณีศึกษา ลูกค้ายูโอบี สาขาถนนศรีวิภา. Journal of Arts Management. 4(3), 567-581.**
- ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ ธนาคารไทยพาณิชย์. (2563). **ประเทศไทยหลังโควิด-19. [ออนไลน์], เข้าถึงได้ <https://www.scb.co.th/th/personal-banking/stories/business-maker/thailand-after-covid-ep1.html>. (2564, 15 พฤษภาคม).**
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2551). **ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ประสานการพิมพ์.**
- สมบูรณ์ สารพัด ศิรินุช อนุเคราะห์ และชไมพร ชินโชติ. (2564). **การวางแผนการเงินส่วนบุคคลของ ประชากรวัยทำงานในจังหวัดชลบุรี. Journal of Roi Kaensarn Academi. 7(3), 218-234.**
- สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์กรมหาชน) (สพร.). (2563). **50 เขตกรุงเทพมหานคร. [ออนไลน์], เข้าถึงได้ [https:// data.go.th/dataset/663ed528-97d7-4dd2-a463-be865e6fda28/resource/38e44c3b-e5a8-4194-8ed4-bdd486a4fa3c/download/district.pdf](https://data.go.th/dataset/663ed528-97d7-4dd2-a463-be865e6fda28/resource/38e44c3b-e5a8-4194-8ed4-bdd486a4fa3c/download/district.pdf). (2564, 15 พฤษภาคม).**
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2563). **สถิติประชากรศาสตร์ ประชากรและเคหะ. [ออนไลน์], เข้าถึงได้ <https://http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/01.aspx> (2564, 15 พฤษภาคม).**
-

- สุพัตรา จันทนะศิริ. (2562). การบริหารการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกษียณอายุเมื่อสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2562. *วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์*. 22(1), 47-59.
- สุมิตรา ศรีชูชาติ. (2550). *สถิติธุรกิจ*. สาขาวิชาสถิติ ภาควิชาวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ไอยรา ผ่านเมือง. (2560). *การวางแผนและการจัดการทางการเงินของแม่เลี้ยงเดี่ยวที่มี การหย่าร้างในเขตกรุงเทพมหานคร*. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Gitman, L. J., & Joehnk, M. D. (2005). *Personal finance planning*. Mason, OH: Thomson.
- Gitman, Lawrence, J., Joehnk, Michael, D., & Billingsley, Randy. (2013). *Personal Financial Planning*. [Online], Available: <https://www.amazon.com/Personal-Financial-Planning...Gitman/.../1111...> (2021, 15 May).
- Hallman, G. V., & Rosenbloom, J. S. (2000). *Personal Finance Planning*. (6th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Hinkle, D. E. (1998). *Applied Statistics for the Behavioral Sciences*. Boston: Houghton Mifflin.
- Yamane, T. (1967). *Statistics, An Introductory Analysis*. (2nd ed.). New York: Harper and Row.